

Modül 2

ICF'in Yapısı

Okul Profesyonelleri için ICF Bilgi Paketi

Türkçe Uyarlama *Hazırlayanlar*
D. Melek ER-SABUNCUOĞLU *Manfred PRETİS*
Emre YILDIZ *Aleksandra DİMOVA*

www.icf-school.eu

konsorsiyum ortağı desteğiyle hazırlanmıştır.

Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) <https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/legalcode>

Erasmus+ Programı kapsamında Avrupa Komisyonu tarafından desteklenmektedir. Ancak burada yer alan görüşlerden Avrupa Komisyonu ve Türkiye Ulusal Ajansı sorumlu tutulamaz.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Modül 2 Öğrenme Çıktıları

- Öğrenenler ICF'nin yapısını bilir,
- Öğrenenler ICF'nin bileşenlerini farklılaştırabilir,
- Öğrenenler bileşenlerin değerlendirilmesi hakkında bilgi sahibi olur,
- Öğrenenler bilgi / gözlemleri ICF bileşenleri ile ilişkilendirebilirler.

İçerik

1. ICF'nin genel yapısı.
2. ICF içindeki sağlık bileşenleri.
3. Bileşenlerin değerlendirilmesi.
4. ICF ne ile ilgili değildir?
5. ICF'nin okulda uygulanması: güçlükler.

ICF Kısaltmalar

s: vücut yapıları

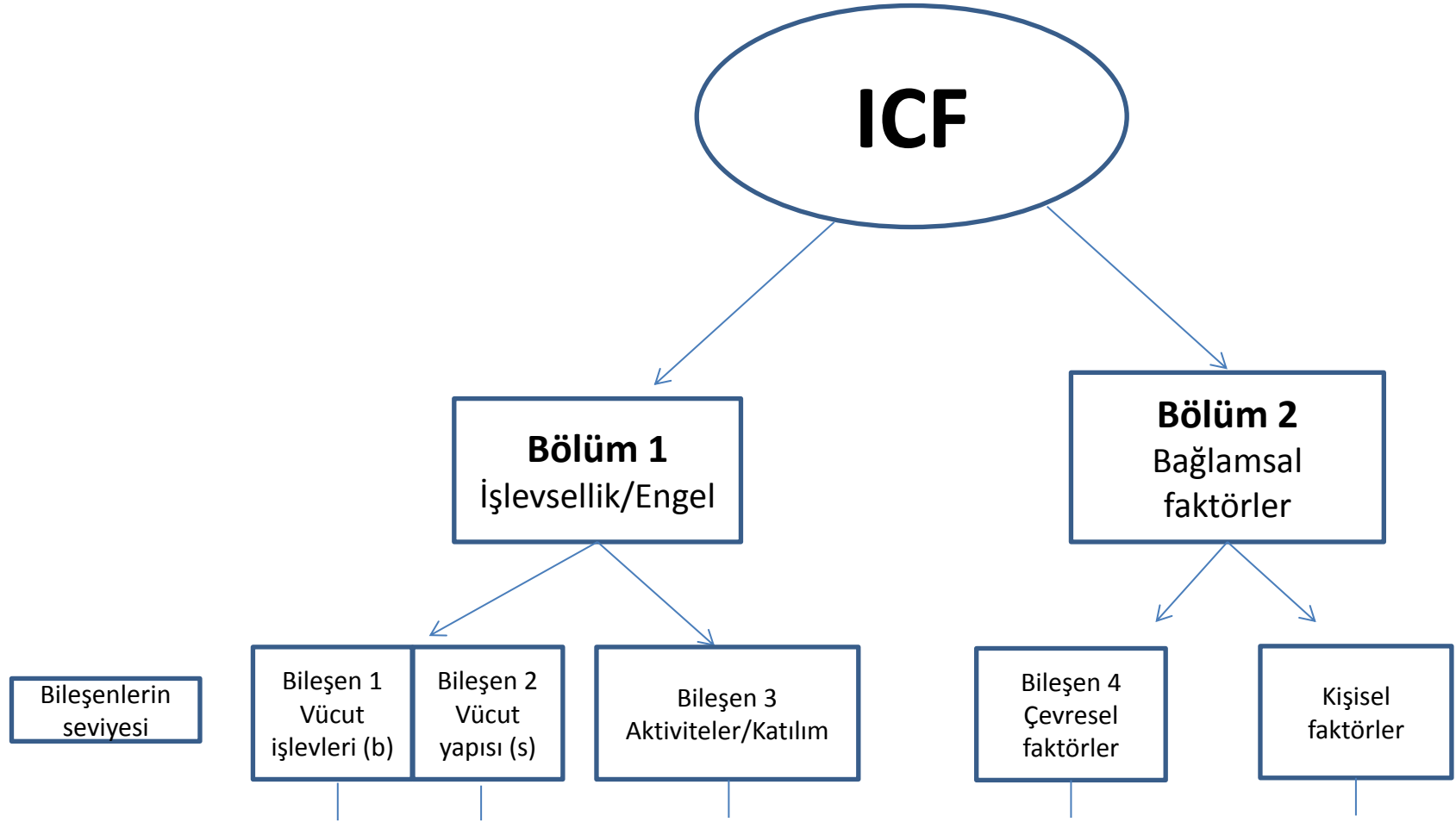
b: vücut işlevleri

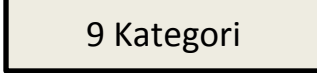
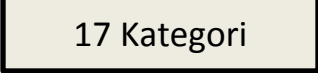
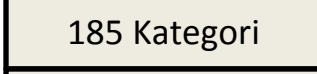
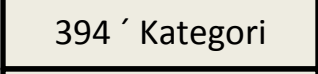
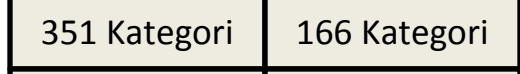
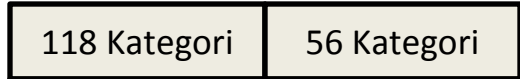
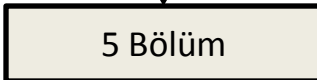
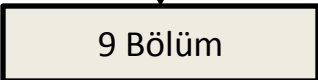
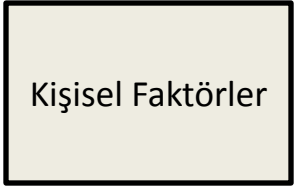
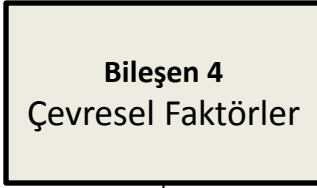
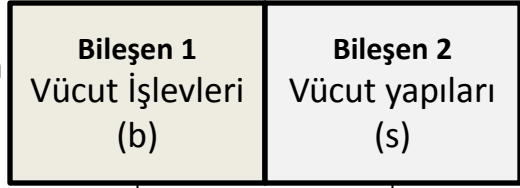
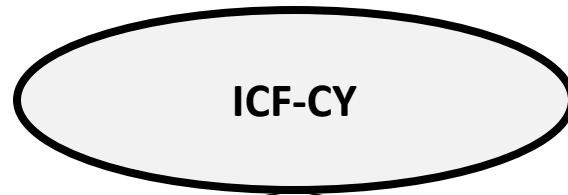
d: katılım/aktiviteler

e: çevre

Kişisel faktörler (kodlama yok, kısaltma yok).

1) ICF'nin Genel Yapısı

Bileşenlerin seviyesi

1. Seviye

2. Seviye

3. Seviye

4. Seviye

Vücut işlevleri ve yapılarının bölümleri

	İşlevler		Yapıları	
Bölüm 1	Zihinsel işlevler	b1xx	Sinir sistemi ile ilgili yapılar	s1xx
Bölüm 2	Duyusal işlevler ve ağrı	b2xx	Göz, kulak ve ilgili yapılar	s2xx
Bölüm 3	Ses ve konuşma işlevleri	b3xx	Ses ve konuşma ile ilgili yapılar	s3xx
Bölüm 4	Kardiyovasküler, hematolojik, immünolojik ve solunum sistemleri işlevleri	b4xx	Kardiyovasküler, hematolojik, immünolojik ve solunum sistemleri ile ilgili yapılar	s4xx
Bölüm 5	Sindirim, metabolik ve endokrin sistem işlevler	b5xx	Sindirim, metabolik ve endokrin sistemlerle ilgili yapılar	s5xx
Bölüm 6	Üriner ve üreme işlevleri	b6xx	Üriner ve üreme sistemlerle ilgili yapılar	s6xx
Bölüm 7	Nöromuskuloskeletal ve hareketle ilgili işlevler	b7xx	Hareketle ilgili yapılar	s7xx
Bölüm 8	Deri ve ilişkili yapıların işlevleri	b8xx	Deri yapısı vb.	b8xx

2) ICF'nin içindeki sağlık bileşenleri

- ICF, sağlık ve bazı sağlık-sağlıkla ilgili iyilik hali (eğitim ve iş gücü gibi)- bileşenlerini tanımlar. Bu nedenle ICF alanları sağlık alanları ve sağlıkla ilgili alanlar olarak görülebilir.
- Bu alanlar, bireysel ve toplumsal açıdan iki temel listede açıklanmaktadır;
 - (1) Vücut işlevleri ve vücut yapısı ve
 - (2) Aktiviteler ve katılım

Derinlemesine inmek:

Vücut yapıları ve işlevleri organ sistemlerine göre sınıflandırılır.

Bozukluklar anomali, kusur, kayıp veya diğer önemli sapmaları içerebilir:

Uygulamada: eksik bir korpus kallosum, kas kısalması (sapma), 4 parmakla olma (anomali) bozuklukları oluşturur.

Bunlar, kalıcı, geçici veya ilerleyici olabilirler. Bozukluklar etiyojiden bağımsız olarak tanımlanır (nedeni bir yaralanma, genetik sapma olabilir...).

Derinemesine inmek: ICF'in kapsamı:

KATILIM

- ICF, bireyin önemli yaşam alanlarını kapsayan 9 sağlık alanı içerir,

Alanlar	
d1	Bilgi öğrenme ve uygulama
d2	Genel görevler ve talepler
d3	İletişim
d4	Değişkenlik
d5	Kişisel bakım
d6	Ev hayatı
d7	Kişilerarası etkileşim ve iletişim
d8	Temel yaşam alanları
d9	Topluluk, sosyal ve kent yaşamı

ICF, sadece engeli olan bireyler için değil, tüm bireyler içindir.

Aktiviteler/Katılım

„Aktiviteler“ ve „Katılım“
arasındaki fark

Aktiviteler bağımsız
olarak anlaşılabilir.

Katılım, anlamli yaşam
bağlamındaki bir
aktivitedir: örneğin
bağımsız giyinebilmek.

Katılımda daha derine inmek

Alanlar		Niteleyiciler	
		Performans	Kapasite
d1	Bilgi öğrenme ve uygulama		
d2	Genel görevler ve talepler		
d3	İletişim		
d4	Değişkenlik		
d5	Kişisel bakım		
d6	Ev hayatı		
d7	Kişilerarası etkileşim ve iletişim		
d8	Temel yaşam alanları		
d9	Topluluk, sosyal ve kent yaşamı		

Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) farklılıkları:

- 1) Kapasite değerlendirme kriterleri (çocuk standart bir ortamda ne yapabilir) ve
- 2) Performans (gerçek durumda çocuğun yaptıkları). Ancak bu ayırım genellikle somut işlerde küçük bir rol oynar (bu genellikle okulda çocuğun somut durumdaki PERFORMANSI ile ilgilidir).

Ayrıca, materyallerin ve bireyin performans sınırlılıklarını, telafi edip edemeyeceği de dikkate alınabilir.

Çevrenin sınıflandırılması

Bölüm	Kod		Bunlar bir çocuğun günlük yaşamı için ne anlama geliyor
1	e1xx	Ürünler ve teknoloji	Oyuncaklar, ilaçlar, ev eşyaları, araçlar
2	e2xx	Doğal çevre ve çevredeki insan yapımı değişiklikler	Hava kalitesi, coğrafi durum, hava şartları...
3	e3xx	Destek ve ilişkiler	Mevcut arkadaşlıklar ve destek görevlileri (aile, arkadaşlar, akranlar, yardımcıları...)
4	e4xx	Tutumlar	Aile üyelerinin tutumları, arkadaşlar, akranlar, destek verenler (yardımcılar)
5	e5xx	Hizmetler, sistemler ve politikalar	Sağlık durumuna / sosyal politikalara uygun hizmetler, özel bireysel merkez hizmetleri, erken müdahale hizmetleri, anaokulu

Unutulan bir şey?

Kişisel faktörler

Örn. Ahmet kardeşleri olan mutlu bir çocuk ve ailesi Suriye'den geldi.

- Kişisel faktörler, özel yaşam hikayesi ve yaşam tarzının özellikleridir.
- Kişisel faktör, bireylerin sağlık durumu ve sağlık durumunun herhangi bir yönünü içermez. Bu faktörler şunlar olabilir: cinsiyet, etnik köken yaş, diğer sağlık koşulları,
- Formda olma, yaşam biçimi, alışkanlıklar, yetiştirme tarzı, başa çıkma yöntemleri,
- Sosyal geçmiş, eğitim, meslek, geçmişteki ve güncel deneyimler (geçmiş ve güncel olaylar),
- Genel davranış şekli ve karakter, bireysel psikolojik özellikler ve her düzeyde engellilikte rolü olabilecek diğer özellikler.
- Kişisel faktörler ICF'de sınıflandırılmamıştır.

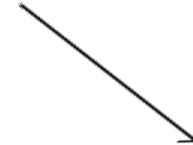
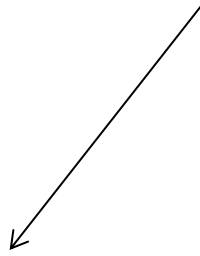
3) Bileşenlerin Değerlendirilmesi

ICF yalnızca sağlık veya sağlıkla ilgili diğer alanların açıklanmasını değil, aynı zamanda bir değerlendirme de sağlar.

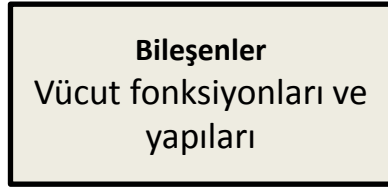
Her bir bileşen, olumlu (işlevsel) veya olumsuz (bozukluk/hasar) bir boyuta da sahip olabilir.

Çevresel faktörler, kolaylaştırıcılar veya engeller olarak değerlendirilebilir.

Bileşenler ve İşlevsellik

Bileşenlerin seviyesi

a) İşlevler: fizyolojik ve psikolojik b) Yapılar ve yapıları

İşlevsel ya da bozukluk olabilir.

Yaş veya sınırlılık/kısıtlılık için uygun olabilir.

Kolaylaştırıcı veya engelleyici olabilir.

Sağlık Sorunları ve ICF Bileşenleri Arasındaki İlişki Nasıl Tanımlanabilir?

	Olumlu/olumsuz terimler	
Vücut yapıları	İşlevsel ve yapısal bütünlük bozukluklar olarak önemli sapmalara karşı	Bölüm1: Engelliliğe karşı İşlevsellik
Vücut işlevleri (fizyolojik işlevler)		
Aktiviteler (basit yönergeyi alma)	Çeşitli sınırlayıcı/kısıtlayıcı aktiviteler	
Katılım (yaşama katılım)		
Çevre	Engeller/Kolaylaştırıcılar	Bölüm 2: Bağlamsal faktörler
Kişisel faktörler		

Bir insan, hastalığı veya engeli olduğu anlamına gelmeyen işlevsel problemler gösterdiğinde:

Vücut işlevleri ile ilgili kategoriler:

- a) Kayıp veya kısıtlılık
- b) Azalma, gerileme
- c) Artış veya fazlalık
- d) Sapma

Çevre faktörleri, vücut fonksiyonları ile etkileşim halindedir. Örneğin; vücudun bir kısmının kaybı/hasarı protezle değiştirilebilir.

Ancak, yapı ve çevre arasında da bir etkileşim olabilir. Örneğin; bir protez operasyonu, sağlık sigortası tarafından ödenirse mümkün olabilir gibi).

Bir miyop (uzağı net görememe) görsel yardımcı araçlar (eğer çevresinde bulması mümkün ise-gözlük-) ile telafi edilebilir ve çocuk bu araçları kullanabilir (ör. bu sayede kişisel temizliğini yapabilir = faaliyetler / katılım)

4) ICF ne ile ilgili değildir?

- a) ICF, damgalamaz ve etiketlemez.
Bunlar, temel olarak kişisel faktörlerle (cinsiyet, etnik köken) ilişkilidir.
- b) ICF, bir tanılama aracı değildir.
Tanılama süreci, geçerli tanı cihazları/yöntemlerine dayanmak zorundadır
- c) ICF, çocukları kod-sistemlerine “indirgeme” eğitiminde değildir.
- d) ICF'yi okulda uygulamak (gereklilik) kodlamayı gerektirmez.
Temel amaç, kapsayıcı bir şekilde ICF felsefesinde düşünmek ve hareket etmektir.

5) ICF'nin okulda uygulanması: güçlükler.

- ICF is a (ortak) bir üst-dildir. Profesyonellerin, ICF bileşenlerinde düşünmeye alışmak için eğitime ihtiyaçları olacaktır.
- ICF, mevcut “profesyonel bakış açılarına” ve düşünme şekillerine meydan okuyabilir: Örneğin, çocuk gelişimciler, her zaman düzenli olarak ICF bileşenleriyle eşleşmeyen “gelişim alanları” kullanırlar.
- ICF okuldaki genel müfredata zorluklar çıkarabilir. Müfredatlar ve değerlendirmeler (okul notları) DSÖ niteleyicileri ile eşleştirilmelidir.

ICF'nin Okul Müfredatının Yapısına Yansıması

ICF kodlarıyla, müfredatın hangi yönleri ilişkili olabilir?

ICF araçları	Ulusal okul sistemlerinin öğretim programı maddeleri (örneğin, 1. sınıf ilköğretim okulu)
Yazmayı öğrenme	
Okumayı öğrenme	
Hesaplamayı öğrenme	

Müfredatla ICF bağlantısı

(Örneğin, Pfennigparade tarafından „Öğrenme arkadaşı“)

	Orange			Blue			Green			Remarks										
	+	o	-	+	o	-	+	o	-											
1. Calculation (<u>b156</u> ; <u>b1800</u> ; <u>b1801</u> ; <u>b755</u> ; <u>b760</u>)																				
<u>The own body as an access to the world</u>																				
<u>Moving parts of the body</u>																				
<u>Name own body parts</u>																				
<u>Spatial terms (down, up..)</u>																				
<u>Understanding numbers</u>																				
										<u>numbers</u>	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9

Öğrendiklerimiz.

- ICF, SAĞLIK BİLEŞENLERİNE dayanmaktadır.
- Bu SAĞLIK BİLEŞENLERİ NİTELENDİRİLEBİLİR (bir kişinin fonksiyonel olarak sağlıklı olup olmadığı, vücut yapılarının sağlam olup olmadığı, katılımın sınırlı olup olmadığı...)
- Okul düzenlemeleri için, ICF ile müfredat özellikleri arasındaki BAĞLANTI çok önemli olacaktır.

Literatür ve linkler

- [https:// www.dimdi.de](https://www.dimdi.de) (deutsche Entwurfsversion der ICF):
http://www.dimdi.de/dynamic/de/klassi/downloadcenter/icf/endfassung/icf_endfassung-2005-10-01.pdf
- [https:// www.icf-training.eu](https://www.icf-training.eu)
- <https://www.icfcy-meduse.eu>
- Lit: Hollenweger, J., Kraus de Camargo, O. (2011). ICF-CY. Die internationale Klassifikation der Funktionsfähigkeit, Behinderung und Gesundheit bei Kindern und Jugendlichen. Bern: Huber
- Kraus de Camargo, O., Simon, L. (2013). Die ICF-CY in der Praxis. Hogrefe
- Pretis, M. (2016). ICF-basiertes Arbeiten in der Frühförderung. München: Reinhardt

Aynı zamanda proje sayfamızı ziyaret ediniz.
Erasmus + Project www.icf-school.eu

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein